

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: KE/041/01288-23/2025
Ügyintéző: Schórné Juhász Gyöngyvér/
Szabó-Menyhárt Enikő
Holdampf Miklós
Imre Ildikó
Tóth Renáta
Kukodáné Garbacz Ildikó
Benyóné Alföldi Zsuzsanna
Telefonszám: 34/795-888
Tárgy: Helemba gázló és hajóútszűkület
tervezett kotrása (Duna 1711+250 –
1710+750 fkm) - Natura 2000
területen
Előzetes vizsgálat

HATÁROZAT

I.

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály), mint a fenti számú ügyben eljáró hatóság a **CECE 69' Hajófuvarozási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely: 2440 Százhalombatta, Madách I utca 12/a., továbbiakban: Ügyfél) meghatalmazottja: Pondus Környezetvédelmi és Mérnöki Korlátolt Felelősségű Társaság (székhely: 1111 Budapest, Bartók B. út 30. félemelet 1. a továbbiakban: meghatalmazott) a **Helemba gázló és hajóútszűkület tervezett kotrásának (Duna 1711+250 – 1710+750 fkm - Natura 2000 területen - vonatkozó előzetes vizsgálati eljárását**

lezárom és megállapítom

a következőket.

II.

Az előzetes vizsgálati dokumentációt, figyelemmel az alábbi bekezdésben foglaltakra is elfogadom, miután a környezeti hatások (bár természetvédelmi szempontból jelentős negatív hatás fellépése is várható) – jelen határozat IV-VI. fejezeteiben foglalt feltételek és az előírt kiegyenlítő/kompenzációs intézkedés betartása mellett – összességükben tolerálhatók és a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró ok sem merült fel; ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges.

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban: DINPI) álláspontja és a rendelkezésemre álló egyéb adatok alapján megállapítottam, hogy a tervezett beavatkozás az ott élő fajok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatással is jár, ugyanakkor az előírt kompenzáció alkalmas arra, hogy a károkat (messze azok mértékén túlmutatóan) kiegyenlítsse, így az érintett Natura 2000 terület kijelölésének céljai és védelmi célkitűzései összességében nem sérülnek.

III.

A vizsgált tevékenység alapadatai, és bemutatása

1. Tervezett tevékenység

1.1. A tervezett tevékenységének célja:

A Helemba gázló a közös Magyar-Szlovák Duna-szakasz (1811–1708 fkm) második legrosszabb hajózási paraméterekkel rendelkező gázlója. Hajózási kisvíznél 1711,5–1710,7 fkm között a hajóút 800 méter hosszon 100 méter szélességben áll csak rendelkezésre, a mélységhiány 6 dm (25 + 3 dm biztonsági távolsággal). A gázló mélység szempontjából osztott, a hajóút jobb oldala mentén (vörös úszó mellett) 70 méter szélességben a vízmélység 2 dm-el több, mint a teljes 100 méter szélességben.

Hajózási szempontból a mélységhiányon túl gondot jelent, hogy a medret a Helemba-sziget két részre osztja, leszűkíti, ezáltal hajók számára egy viszonylag keskeny sáv áll rendelkezésre a gázló meghajózásához. Ráadásul a szigetcsúcs alatti kétoldali zátony – a balpart mentén egy sziklás-márgás anyagú (a Törökbálinti Homokkő Formáció oligocén homok, agyag képződményeiből felépülő) gázló, míg a jobb part mentén a szigetcsúcs alatt hosszan elnyúló kavicsos zátony található – tovább szűkíti a hajóutat. A fentiek miatt a gázlóban hajózási jelekkel találkozási korlátozás került elrendelésre.

1.2. Tervezett tevékenység bemutatása:

A tevékenység során a Duna 1711+250 – 1710+750 fkm közötti Helemba hajóútszűkület és gázló magyar oldali területén (a hajóút jobb oldala mentén) kotrási munka tervezett. A kotrás célja a nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából. A kotrás kizárólag a Duna medrében történne, a Helemba-sziget területét (az Esztergom, külterület, 0955 hrsz-ú ingatlant) a tervezett kotrási tevékenység nem érinti. A kotrást úszókotróval tervezik elvégezni, mely lehet úszótagra szerelt hidraulikus működtetésű; markoló szereléssel felszerelt merevgémes kotrógép vagy megfelelő vedersoros úszó kotró. A kotort mederanyag a terv szerint önjáró hajókkal elszállításra, elevátorral parti kirakásra és értékesítésre kerül. A tervezett kirakási hely az engedéllyel rendelkező váci kirakóhely.

1.3. Tervezett beavatkozás várható megkezdésének időpontja, időtartama:

A tervezett kotrási tevékenységet a vízjogi engedély véglegessé válásától számított 3 éven belül el kell végezni.

A tervezett tevékenység várható időtartama: 2025-2027. évek.

A tevékenység időigényét a változó dunai vízállások, valamint a jegesedési időszak befolyásolja.

A tervezett kotrási munka időszakát a jegesedési (fagyveszélyes) időszakokhoz és a dunai vízállásokhoz igazítva szakaszolják

1.4. A tevékenység helye és területigénye, megközelíthetősége

A tervezési terület Esztergom külterületén, a várostól ÉK-i irányban, a Szamár-hegy É-i előterében, a Duna medrében, a Helemba-sziget K-i végénél található. A parti sávval párhuzamosan, a Búbánat-völgy bejáratánál helyezkedik el az egykori Szent Mária-sziget (más néven Dédai- vagy Fogarasi-sziget). A Mária-szigetet körülvevő mellékág befolyója mára teljesen eltűnt, így jelenleg már nem tekinthető szigetnek. A Mária-szigettől (a Fogarasi-szigettől) É-ra a Duna folyóba ékelődik a Helemba-sziget. A tervezési terület a Helemba-sziget K-i végénél kezdődik és a K-i irányba haladva mintegy 500 m hosszúságú Duna-szakaszt érint.

A tervezési terület központi EOv koordinátája: X: 275 056, Y: 632 250.

A tervezési terület sarokponti koordinátái: kezdőpontja: 275 179, 631 967, végpontja: 274 972, 632 465.

Az ÉDUVIZIG és a CECE 69 Kft. közötti megállapodás szerint:

- a megengedett kotrási mennyiség: 14 000 m³, amelytől legfeljebb 5%-al lehet eltérni,
- a helyszínrajzi kiterjedés: 1,0398 ha,
- a helyszínrajzi kiterjedés: hajóút jobb oldala mentén a Duna 1710+750 és 1711+250 fkm szelvény között,
- fenékszint legfeljebb 98,3 mBf (LKHV2022 101,00 mBf – 2,70 m),
- rézsű: 1:4.

1.5.A tervezett tevékenységgel érintett ingatlan:

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlan: Esztergom, külterület, 0954/7 hrsz.

Művelési ág: a. kivett Duna folyam,

b. kivett Duna-part.

Területe (összesen): 176 ha 2.859 m²

Terület tulajdonosa: Magyar Állam (tulajdoni hányad: 1/1).

Vagyonkezelő: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 9021 Győr, Árpád utca 28-32.

IV.

Az eljárásban szakhatóságként közreműködő
Esztergom Megyei Jogú Város Jegyzője 12873-4/2025. számon
a következő állásfoglalást adta:

„A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (2800 Tatabánya, Fő tér 4.) KE/041/01288-4/2025. ügyiratszámú megkeresésére az Esztergom 0954/7 hrsz. számú ingatlanon a Helemba gázló és hajóútszűkület tervezett kotrásának (Duna 1711+250 – 1710++750 fkm) előzetes vizsgálati dokumentációja engedélyezési ügyében a Pondus Környezetvédelmi és Mérnöki Kft. (1111 Budapest, Bartók Béla út 30. félemelet 1.) tervezői (Dr. Bata Gábor szakértő, Mérnöki Kamarai nyilvántartási szám: 13-10593; Nagyné Dombay Kriszta szakértő, OKTF-SZ-022/2012.; Dr. Bera József szakértő, Mérnöki Kamarai nyilvántartási szám: 13-16322) által készített 2025. márciusi keltezésű P-781/C. munkaszámú dokumentáció alapján feltétel nélkül

hozzájárulok.

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (2800 Tatabánya, Fő tér 4.) KE/041/01288-4/2025. ügyiratszámú megkeresésére az Esztergom 0954/7 hrsz. számú ingatlanon a **Helemba gázló és hajóútszűkület tervezett kotrásának (Duna 1711+250 – 1710++750 fkm) előzetes vizsgálati dokumentációja engedélyezési ügyében** szakhatósági állásfoglalási eljárás indult hatóságomnál.

A helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 14/2024. (IX. 26.) önkormányzati rendelet előírásai alapján a tevékenység helyi jelentőségű természetvédelmi területet nem érint.

Esztergom Megyei Jogú Város Főépítésének 2025. március 19. napján kiadott szakmai véleménye alapján **a Helemba gázló és hajóútszűkület tervezett kotrásának (Duna 1711+250 – 1710++750 fkm) előzetes vizsgálati dokumentáció** engedélye ügyében készült mellékelt kérelem és műszaki dokumentáció megfelel a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. tv., a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet, az Esztergom Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 20/2019. (IX. 26.) önkormányzati rendelet (HÉSZ), valamint a településképp védelméről szóló 22/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelet előírásainak. A dokumentum összhangban van a hatályban lévő településrendezési eszközökkel.

Esztergom Megyei Jogú Város Főépítésze felhívja a figyelmet arra, hogy a 0954/7 helyrajzi számú ingatlan régészeti lelőhely.

Állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (2) bekezdésén alapul.

A jogorvoslat lehetőségéről szóló tájékoztatást az Ákr. 55. § (4) bekezdésében foglaltak alapján adtam meg.

A jegyző feladat- és hatáskörét Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontja, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja állapítja meg.

A kiadmányozási jogkör az Esztergomi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének 14/2021. (XII. 01.) számú Jegyzői Utasítás II.1.) pontján alapul.”

V.

1. Jelen határozat a vizsgált tevékenység megkezdéséhez szükséges – külön jogszabály alapján más hatóságok által kiadandó – egyéb engedélyek megszerzése alól nem mentesít.
2. **Hulladékgazdálkodási szempontból** az Ügyfélnek - a teljesség igénye nélkül – a tevékenység megkezdése előtt az alábbiakat szükséges tisztáznia:

A dokumentáció alapján a kirakóhely nem rendelkezik műszaki védelemmel. A mederanyag minősítő vizsgálatát a kotrási tevékenység megkezdése előtt szükséges elvégezni. A vizsgálatokra vonatkozóan szükséges tisztázni:

- A mintavételi és laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvet, valamint a mederanyagra vonatkozó szakvéleményt a tevékenység megkezdését megelőzően nyújtsa be a Hulladékgazdálkodási Osztályra!
- A laboratóriumi vizsgálatoknak **egyértelműen igazolniuk kell**, hogy a kikotrásra kerülő mederanyag a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1. számú mellékletében szereplő veszélyességi jellemzők egyikével sem rendelkezik!
- Amennyiben a minősítő vizsgálatok nem igazolják, hogy a mederanyag valamennyi veszélyességi jellemzőtől mentes, teljesen tiszta, a mederanyagot **hulladéknak kell tekinteni** és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 31-32. §-ban leírtaknak megfelelően **gondoskodni kell a kezeléséről!**

3. Földtani közeg védelme szempontból az alábbi továbbtervezési szempontok javasoltak:

1. A mederanyag mintavételezési és a laboratóriumi vizsgálatok jegyzőkönyvét, valamint az eredményeket kiértékelő szakvéleményt a tevékenység megkezdése előtt nyújtsa be a Főosztály részére! Az eredményeknek **igazolniuk kell**, hogy az elhelyezni kívánt kotrási mederanyag **nem haladja meg** a vonatkozó jogszabályban meghatározott „B” szennyezettségi határértéket egyetlen földtani közegre határértékkel rendelkező, mederüledékre releváns komponens (fémek és félfémek, szénhidrogén származékok) esetében sem!
2. Amennyiben a vizsgált mederanyagban található komponensek valamelyike meghaladja a vonatkozó jogszabályban meghatározott „B” szennyezettségi határértéket, a **mederanyag elhelyezése csak** környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és **megfelelő műszaki védelemmel folytatható** a földtani közeg szennyeződésének kizárása érdekében!
3. A kotrási tevékenységet a megfelelő elővigyázatossággal, a földtani közeg veszélyeztetését kizáró módon kell végezni!
4. A mederüledékben, mint földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben okozott szennyezést, illetve károsodást a környezetvédelmi, valamint a vízvédelmi hatóság részére is szükséges bejelenteni a kárelhárítás haladéktalan megkezdése mellett.

4. Környezeti zaj- és rezgésvédelmi szempontból az alábbi továbbtervezési szempontok javasoltak:

1. A szállítási útvonalak úgy legyenek kijelölve, hogy azok a meglévő fő és gyűjtő úthálózatot vegyék igénybe, és minél kisebb mértékben terheljék az eddig terheletlen környezetet!
2. A zajterhelési határértékeknek való megfelelést, elsődlegesen műszaki vagy munkaszervezési megoldásokkal kell teljesíteni!
3. Azon védendő ingatlanok esetében, ahol a mederkotrási munkálatok során jelentkező zajterhelés meghaladja a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. sz. mellékletében szereplő vonatkozó határértékeket, úgy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zvr.) 13. § alapján a kivitelezőnek felmentést kell kérnie a zajterhelési határértékek betartása alól az illetékes környezetvédelmi hatóságtól!

5. Természet- és tájvédelmi szempontból az alábbi továbbtervezési szempontok javasoltak:

1. **A munkálatok megkezdését megelőzően** – a munkálatok tér- és időbeliségének az érintett fajokat figyelembe vevő pontosítása, ütemezése...stb. okán – a folyamszakasz Natura 2000 státuszára-, továbbá a jelenlévő védett és közösségi jelentőségű fajokra tekintettel, **egyeztetésre van szükség a DINPI-vel a természeti károk minimalizálása érdekében** (a kotrási és a közvetlenül medret érintő egyéb munkák tekintetében: Dr. Tóth Balázs, tel.: 06/30/663-4658; a fennmaradó tevékenységek tekintetében: Hock Ferenc természetvédelmi örkerület-vezető, tel: 06 30 497-8854).
2. Az előző pontban foglaltak keretében, a kotrást megelőzően **a kivitelező és a DINPI közös bejárásán kell pontos GPS koordináták segítségével kibővíteni a kotrási terület határait. Ezeket a határokat a kotrógép nem lépheti át! A lehatárolt területen próbakotrást is tilos végezni, illetve az esetlegesen meghibásodott gép „kipróbálását” is tilos végezni!**
3. A védett és közösségi jelentőségű fajokat érintő negatív eseményekről (pl. nagymértékű pusztulás), vagy azok munkaterület/munkálatok általi váratlan érintettségéről, a DINPI-t haladéktalanul tájékoztatni kell!
4. A tevékenységek végzése során kiemelt fontosságú a területen lévő és megjelenő védett természeti értékek (fajok) kímélete, illetve a beavatkozásokból adódó elkerülhetetlen – védett és közösségi jelentőségű fajok vonatkozásában fellépő – negatív hatások minimalizálása.
5. Meg kell előzni, hogy bárminemű szénhidrogén származék, szennyezőanyag, vegyszer...stb. a – Natura-2000 oltalmú és védett természeti területeket magába foglaló – Dunába, partjára és szigeteire kerüljön,

veszélyeztetve azok védett fajait, életközösségeit és élőhelyeit. Amennyiben ilyen káresemény bekövetkezik, a szakszerű kárelhárítást – a jogszabályokban meghatározott szervek értesítése mellett – haladéktalanul meg kell kezdeni. A szennyeződések elkerülése érdekében a hajók, uszályok, kotrógép/vedersoros úszó kotró ...stb. műszaki állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

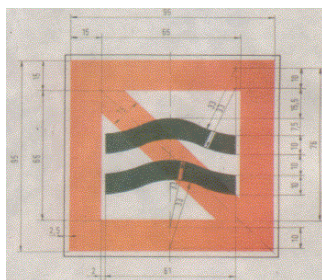
6. A munkálatok kizárólag a nappali órákban végezhetők.
7. **A kotrás/medret érintő munkálatok** a hatásviselő halfajok és ivadékaik (és az egyéb vízi élő szervezetek) védelme érdekében, a telelési és ívási időszakon kívül, **augusztus 15. napja és november 15. napja között végezhetők.**
8. **A kotrás nem szakaszolható**, azt egyszerre egy időszakban lehetséges végrehajtani a zavaró hatás minimalizálása érdekében.
9. **Mindazon tevékenységek esetében, melyek** a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, illetve az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján **természetvédelmi engedély-kötelesek**, az adott tevékenység(ek) engedélyezése céljából, **természetvédelmi engedély iránti kérelmet kell benyújtani a Főosztályhoz.**

*

6. Kiegyenlítő/kompensációs intézkedés az érintett Natura 2000 terület vonatkozásában:

Az Ügyfél helyezzen ki, legkésőbb 2026. február 28. napjáig – a hajók által keltett hullámozás vízi szervezetekre történő káros hatásának megszüntetése érdekében – **a DINPI által meghatározott folyamatszakszon (Duna 1753 és 1755 fkm szelvények között)** a víziközlekedés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet 1. melléklete szerinti **A.9. jelű "hullámozást kelteni tilos" táblát** (1. kép), amely éjjel nappal érvényes.

1. kép: A víziközlekedés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet 1.melléklete szerinti A.9. jelű "hullámozást kelteni tilos" tábla

VI.

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdések, megkeresésekre adott tájékoztatások

1. A termőföldvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1.** a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a 11.047/2/2025. számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében az alábbi megállapításokat tette:**

- „A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tfvt.) 2. § 19. pontja alapján termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül;
- A megkereséshez mellékelt dokumentációt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy a beruházás az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján az Esztergom külterület 0954/7 hrsz-ú kivett, Duna folyam és kivett, Duna-part megnevezésű ingatlant érinti.

A Tfvt. 1. § (1)-(3) bekezdései alapján megállapítottam **hatásköröm hiányát.**

Az eljárás során egyéb költség nem merült fel.”

2. A talajvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály** a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatát elvégezte és a **KE/040/552-2/2025. számú szakkérdés véleményében az alábbiakról tájékoztatta:**

„Az eljárás során megállapítottam, hogy az eljárással érintett ingatlan „kivett, Duna folyam” megnevezésű, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 2. § 19. pontja alapján nem minősül termőföldnek, valamint szomszédságában sem található termőföld, így osztályom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 17.§-a alapján hatáskörének hiányát állapította meg.”

3. Az örökségvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály** a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatáról készült KE/028/180-2/2025. számú feljegyzésében az alábbi eredményt állapította meg:**

„A közhiteles örökségvédelmi nyilvántartás jelenlegi adatai alapján a vizsgált terület teljes terjedelmében az 54267 („Esztergom – Helembai-zátony, Duna-meder”) azonosítójú régészeti lelőhely területén található.

A tervezett kotrási munkálatok azonban nem jelentenek kockázatot a lelőhely régészeti tényrelegetesen érintett részei (elsősorban a vízfelszín fölé, akár időlegesen emelkedő szárazulatok) tekintetében. Ennek alapján a tervezett tevékenység engedélyezése örökségvédelmi szempontból nem kifogásolható. Mindazonáltal a kivitelezéshez javasolt a területileg illetékes MNM Balassa Bálint Múzeummal (2500 Esztergom, Mindszenty tér 5.) való előzetes egyeztetés, valamint a múzeum esetleges igénye alapján együttműködés.

A szakkérdés vizsgálata során a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Övr.) 87-88. §-ában felsorolt szempontokat vizsgáltam.

A szakkérdés vizsgálata során a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (VI. 28.) KTM utasítás mellékletének 24-27. §-ában foglaltakat, és a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal egységes ügyrendje szerinti eljárásrendet alkalmaztam.

Kiadmányozási jogom a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal kiadmányozási rendjéről szóló 5/2023. (I. 9.) számú utasításán alapul”

4. A népegészségügyi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály**, a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatáról készült KE-01/NEO/00517-2/2025. számú feljegyzésében az alábbi eredményt állapította meg:**

„Az ügyben benyújtott dokumentációt Hivatalunk áttanulmányozva a tárgyi előzetes vizsgálati engedélyezéshez közegészségügyi szempontból hozzájárul.

A vizsgálatot megalapozó ill. követelményeket tartalmazó jogszabályok megnevezése:

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11.§ (1) bekezdés, az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023.(I.12.) Korm. rendelet, az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997 (VII.18.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 4 § (1) bekezdése és 2. számú melléklete, valamint az „általános közigazgatási rendről” szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (1) bekezdése.

Kiadmányozási jog a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI.8) KTM utasítás 20. § (3) bekezdés b) pontján, valamint a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozás rendjéről szóló 5/2023. (I.9) számú utasításán alapul.”

5. Az állami főépítési hatáskörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda** a KE/8/226-2/2025. számú feljegyzésében a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálatát elvégezte és a szakkérdés vizsgálata során az alábbi eredményt állapította meg:

„A Környezetvédelmi Hatóság a 2025.03.17-én kelt, KE/041/01288-6/2025. számú végzésében megkereste hatóságomat a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 11. § (1) bekezdése és 3. sz. mellékletének alapján.

A Rendelet 3. melléklet 9. pontja alapján a területrendezési tervekkel a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénnyel (MoTrT) és Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés Komárom-Esztergom Megyei Területrendezési Tervéről szóló 6/2020. (VI. 25.) Önkormányzati rendeletével való összhang tekintetében a szakkérdést az állami főépítési hatáskörében eljáró kormányhivatal vizsgálja, ha a kérelem a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szerinti országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul.

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 7. számú melléklete tartalmazza a területrendezési tervek részletes tartalmi

követelményeit, mely nevesíti az egyedi építményeket is. A hivatkozott mellékletben a Helemba gázló és Hajóútszűkület kotrás nincs nevesítve.

Fentiek alapján nem rendelkezem hatáskörrel a szakkérdés vizsgálatával kapcsolatban, ezért a vizsgálatot megszüntetem.”

6. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (a továbbiakban: Vízügyi és Vízvédelmi Osztály) 30408/1729-1/2025.útl. számon vízügyi és vízvédelmi szakkérdés vizsgálatát követően az alábbi megállapítást adta:

„A tevékenységből a megküldött dokumentáció alapján vízügyi és vízvédelmi szempontból kizáró ok nem merült fel, valamint ezen szempontokból jelentős környezeti hatás nem valószínűsíthető, ezért ezen szempontok alapján környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

A Vízügyi és Vízvédelmi Osztály tájékoztatja az Ügyfelet, hogy a vízimunka elvégzéséhez, illetve vízi létesítmény megépítéséhez vízjogi létesítési engedély, üzemeltetéséhez pedig vízjogi üzemeltetési engedély szükséges.

7. A DINPI az állami alaptevékenysége köréhez kapcsolódóan táj- és természetvédelmi szempontból a DINPI/2155-1/2025. számon az alábbi állásfoglalást adta:

„Az érintett terület része az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelettel létesített HUDI20034 kódszámú „Duna ártere” elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek, azaz a Natura 2000 hálózathoz, illetve közvetlen közelében, mintegy 20-30 m távolságra helyezkedik el a Helemba-szigettől, ami része a Duna-Ipoly Nemzeti Park országos természetvédelmi oltalom alatt álló területnek.

A folyásirányban mintegy 1 km -re található Helemba zátony egy különleges, egyedülálló sziget a Duna közepén, mely terület többnyire sekély, kavicsos élőhely, nagy sebességgel, minden vízszinten. Az ilyen területekből sajnálatosan egyre kevesebb van Európában. A biodiverzitás drasztikus csökkenése fókuszba teszi hazánkban is valamennyi védett terület és -érték megőrzésének, védelmének szükségességét. Hangsúlyozzuk, hogy a Helemba zátonyt nemzetközi figyelem is kíséri. A DANUBEPARKS szövetség létrehozta a Duna-menti szigetek kataszteri listáját, amelyben a különböző természeti állapotú szigetek három különböző kategóriába történő csoportosítása is megtörtént. A legnagyobb természeti értékkel bíró szigetek az „A” kategóriába kerültek. Ezek mellett a természeti állapotuk függvényében „B” és „C” kategóriájú szigetek jelölése történt. A hazai Duna-szakaszon mindössze 6 „A” kategóriás sziget van, ezek közül az egyik – megítélésünk szerint a legunikálisabb – a kérdéses zátony. Jelentős eseménynek tartjuk, hogy a Nemzetközi Ramsari Bizottság idén június 19-én elfogadta, és június 20-án Bécsben ünnepélyesen bejelentette azt, hogy a Dunai Természetes és Természetszerű Szigetek (Danube Wild Islands) egy nyolc országra kiterjedő nemzetközi Regionális Ramsari Területi Kezdeményezésként (Regional Ramsar Initiative) a Ramsari Egyezmény védelme alá került. A Helemba zátony szerepel a Ramsari bizottságnak beadott anyag címlapján.

A Helemba zátony és az ahhoz kapcsolódó élővilág megőrzése mind a jelen, mind a jövő nemzedékek számára rendkívül komplex feladat, ennek elérése a DINPI mellett valamennyi állami és nem állami szerv, illetve valamennyi egyén felelős részvételével, együttes odafigyelésével és belátásával garantálható.

Igazgatóságunk adatbázisa alapján a kotrással közvetlenül érintett sziget parti zónájához, illetve a közvetetten érintett Helemba zátonyhoz kötődő fajok, így adott esetben a sziget és a zátony károsodásának, vagy nem megfelelően végzett munkálatok hatásviselő fajai az alábbiak:

latin név	magyar név		
Ophiogomphus cecilia	erdei szitakötő	Védett	HD_2
Ephoron virgo	dunavirág	Védett	
Natrix natrix	vízisikló	Védett	
Unio crassus	tompá folyamkagyló	Védett	HD_2 jelölő
Eudontomyzon sp.	Ingola fajok	Fokozottan védett	HD_2 jelölő
Gymnocephalus schraetser	selymes durbincs	Védett	HD_2 jelölő
Romanogobio vladykovi	halványfoltú küllő	Védett	
Rutilus virgo	leánykancér	Védett	HD_2 jelölő
Sabanejewia sp.	törpecsík fajkomplex	Védett	
Barbus barbus	rózsás márna		HD_5
Leuciscus aspius	balin		HD_2_5 jelölő
Zingel zingel	magyar bucó	Fokozottan védett	HD_2 jelölő

<i>Zingel streber</i>	<i>német bucó</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>HD_2_jelölő</i>
<i>Gymnocephalus baloni</i>	<i>széles durbincs</i>	<i>Védett</i>	<i>HD_2_jelölő</i>
<i>Accipiter gentilis</i>	<i>héja</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Charadrius dubius</i>	<i>kis lile</i>	<i>Védett</i>	
<i>Accipiter nisus</i>	<i>karvaly</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Actitis hypoleucos</i>	<i>billegetőcankó</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Aegithalos caudatus</i>	<i>őszapó</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Alcedo atthis</i>	<i>jégmadár</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Anas platyrhynchos</i>	<i>tőkés réce</i>	<i>Nem védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Anas querquedula</i>	<i>bőjti réce</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Anthus trivialis</i>	<i>erdei pityer</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Ardea cinerea</i>	<i>szürke gém</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Aythya ferina</i>	<i>barátréce</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Cygnus olor</i>	<i>bütykös hattyú</i>	<i>8_melleklet</i>	<i>BD_2</i>
<i>Egretta alba</i>	<i>nagy kócsag</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Egretta garzetta</i>	<i>kis kócsag</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Falco peregrinus</i>	<i>vándorsólyom</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Falco subbuteo</i>	<i>kabasólyom</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Haliaeetus albicilla</i>	<i>rétisas</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Hirundo rustica</i>	<i>füsti fecske</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Ixobrychus minutus</i>	<i>törpegém</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Larus cachinnans</i>	<i>sztyeppi sirály</i>	<i>8_melleklet</i>	<i>BD_2</i>
<i>Larus ridibundus</i>	<i>dankasirály</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Motacilla alba</i>	<i>barázdabillegető</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Motacilla cinerea</i>	<i>hegyi billegető</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Motacilla flava</i>	<i>sárga billegető</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2</i>
<i>Nycticorax nycticorax</i>	<i>bakcsó</i>	<i>Fokozottan védett</i>	<i>BD_jelölő</i>
<i>Riparia riparia</i>	<i>partifecske</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	<i>kis vöcsök</i>	<i>Védett</i>	<i>BD_2_jelölő</i>
<i>Castor fiber</i>	<i>eurázsiai hód</i>	<i>8_melleklet</i>	<i>HD II, IV</i>
<i>Eptesicus serotinus</i>	<i>közönséges késeidenevér</i>	<i>Védett</i>	<i>HD IV</i>
<i>Pipistrellus kuhlii/Pipistrellus nathusii</i>	<i>fehérszélű törpedenevér/durvavitorlájú törpedenevér</i>	<i>Védett</i>	

A Helemba-sziget parti zónájának közelében szürke gém telep található.

A kotrás területe folyásirányban a Helemba zátony fölött, annak közelében található, így a végzett kotrási munkálatok hatással lehetnek magára a zátonyra, és annak élővilágára is. A NATURA 2000 hatásvizsgálat is megállapítja, hogy a tevékenység hatással lehet a területen bizonyítottan előforduló körszájúakra és halakra. Ezt kiegészítjük azzal, hogy ugyanez érvényes az izeltlábú és a puhatestű fajokra is. Ez a hatás az élőhely zavarása miatt egyértelműen kedvezőtlen, a jelentősebb fajok kotrás idejére, amennyiben képesek rá valószínűleg elhagyják a területet. A puhatestűek, illetve a lárvák lassú mozgásuk miatt nem menekülnek hatékonyan a kotrógép kanala elől. Vélelmezhető, bár nem biztosítható, hogy a halfajok egyedeinek egy része sikerrel menekül.

A kotrás után a kotort zóna abiotikus adottságai megváltoznak; a vízmélység nő, az esetlegesen bepáncélozódott mederanyag mozgásba lendül, és hosszú időnek kell eltelnie ahhoz, hogy ezek az állapotok újra kedvezővé váljanak. A Duna élőhelyi jellege az előzetes állománymentéseket nem teszi lehetővé. Egyrészt a mély vízből inkább csak minta gyűjthető, a teljes körű lehalászás, az összes érintett egyed összegyűjtése nem valósítható meg, illetve – mivel aktívan, napszakosan is mozgó fajokról van szó – az elvégzett mentési akció hatékonysága rendkívül alacsony lenne.

A kotort anyag részletes átvizsgálása időigényes, magát a technológiát lehetetleníti el, illetve (mivel a kotrás mechanikai hatásai a kotrás időpontjában érvényesülnek) nagy valószínűséggel sérült egyedek összegyűjtését tenné csak lehetővé.

Összességében megállapítható, hogy az 500 m hosszúságú kotrási terület az egész NATURA 2000 területhez képest (a Duna 1786 és 1560 fkm közötti szakasz) kicsi, így várhatóan az érintett fajok állományának kis részét érinti, ugyanakkor védett, fokozottan védett, Natura 2000 jelölő közösségi jelentőségű fajok mechanikai károsodása várható, ezért a negatív hatást nagyra értékeljük.

Természetvédelmi kezelői véleményünk szerint a tervezett tevékenység természetvédelmi hatása kedvezőtlen. Amennyiben a kotrás egyéb jogszabályban rögzítettek, esetleg nemzetközi kötelezettség miatt elkerülhetetlen, akkor a természeti értékek megóvása, illetve az okozott kár jóvá tétele érdekében az alábbi javaslatokat tesszük.

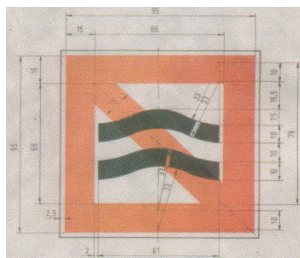
1. A kotrást megelőzően a kivitelezővel közös bejáráson kell pontos GPS koordináták segítségével kibővíteni a kotrási terület határait. Ezeket a határokat a kotrógép nem lépheti át. A lehatárolt területen próbakotrás is tilos végezni, illetve az esetlegesen meghibásodott gép „kipróbálását” is tilos végezni.
2. A kotrás kizárólag a szaporodási és a telelési időszakon kívül, azaz augusztus 15. és november 15. között végezhető. A kotrás szakaszolása nem javasolt, azt egyszerre egy időszakban kell végrehajtani a zavaró hatás minimalizálása érdekében.
3. A potenciális károkozás ténye miatt indokoltnak tartjuk a természetvédelmi célú pozitív hatást hozó intézkedés előírását, mivel a hatások mérsékelése a tevékenység jellegéből adódóan nem vagy csak irreális feltételek mellett valósíthatók meg.

A felsorolt hatásviselő fajok közül a jellemzően vízhez kötődő fajok közös jellemzője, hogy kedvelik az áramló vizet, illetve a homokos-kavicsos aljzatot, azaz leginkább a Duna főágában találkozhatunk velük. Itt állandó jelleggel érvényesül a hajózás káros hatása, amely szintén jelentősen károsítja az érintett fajok életkörülményeit. A folyami hajózás ökológiai hatásaival kapcsolatban számos irodalmi forrást találhatunk. A hatások sokfélék lehetnek. A hajók által keltett hullámverés befolyásolja a parti zóna plankton-közösségét, a makrogerinctelen szervezetek túlélési sikerét, a halak táplálkozását és ivását. Kevésbé dokumentált, de leírt jelenség egyes vízi szervezetek, halak (elsősorban fiatal egyedek) partra sodródása a hajók által keltett hullámozás következtében. E tekintetben alapvetően meghatározó a parti zóna morfológiája. Meredek kövezéseken kisebb mértékben tapasztalható, mint a lankás rézsűvel rendelkező kavicsos, esetleg iszapos partokon.

Lankás rézsűvel rendelkező homokos-kavicsos terület, tehát az érintett fajok számára különösen kedvező élőhely található a Duna 1753 és a 1755 fkm közötti szakaszán található zátonysoron, mely a fentebb részletezett hatásoknak erősen kitett.

A fentiek alapján Igazgatóságunk az alábbi kompenzációs, természetvédelmi szempontból kedvező hatású tevékenységre tesz javaslatot. Az engedélyes helyezzen / helyeztessen ki a hajók által keltett hullámozás vízi szervezetekre történő káros hatásának megszüntetése érdekében a fent jelzett folyamszakaszon (Duna 1753 és 1755 fkm között) a víziközeledés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet 1.melléklete szerinti A.9. jelű "hullámozást keltetni tilos" táblát (1. kép), amely éjjel nappal érvényes.

1. kép: A víziközeledés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet 1.melléklete szerinti A.9. jelű "hullámozást keltetni tilos" tábla

A tábla hajózási hatósági engedélyezési eljárásának benyújtása beleértve a tervdokumentációk elkészítése is az engedélyes kötelessége. A tábla kihelyezésével kapcsolatos járulékos intézkedéseket (tervezés, engedélyeztetés...stb.) az engedélyes teljeskörűen vállalja, egyben az intézkedésekről folyamatosan tájékoztatja Igazgatóságunkat.

Amennyiben a tábla kihelyezésének előre nem látható akadálya merül fel, akkor Igazgatóságunk új javaslattal élhet a kihelyezendő tábla helyszínét illetően. A hullámozástól védendő zátonyt a 2. képen mutatjuk be.

2. kép: A Dunaalmás térségében található hullámozástól védendő zátony.

Az így végrehajtott természetvédelmi intézkedés megítélésünk szerint jellegénél fogva túlmutat az okozott károk mértékén, ugyanakkor költsége elhanyagolható az okozott természetvédelmi haszon mellett. A kotrás negatív hatása egy alkalommal jelentkezik, míg a hatósági engedéllyel kihelyezett tábla a kihelyezés pillanatától kezdve állandó jelleggel érezteti pozitív hatását, azaz megközelítőleg 2 km hosszúságban megszünteti a hajózás fent leírt kedvezőtlen hatásait, így biztosítva a hatásviselő fajok élőhelyének zavartalanságát. Meglátásunk szerint ez az intézkedés számos makrogerinctelen- és halfaj számára tenné lehetővé a sikeresebb szaporodást és táplálkozást. Vélelmezhető, hogy hullámverés hatásának megszűnése az érzékenyebb fajok állományai megnövekednének.”

VII.

Eljárási költségként az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszáz-ötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat eljárása során, melynek viselője az Ügyfél.

VIII.

Jelen határozattal szemben annak közlésétől számított **15 napon belül** a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz címzett, de a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához – gazdálkodó szervezet a fellebbezést kizárólag elektronikus úton (azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH), a <https://epapir.gov.hu> honlapon) lehet előterjeszteni) – benyújtandó indokolással ellátott fellebbezésnek van helye. A fellebbezés illetékének összegét, 5.000 Ft-ot, (azaz ötezer forintot) – a közlemény rovatban az iktatószám feltüntetésével – a Magyar Államkincstárnál vezetett „*Eljárási illetékbevételei számla*” megnevezésű 10032000-01012107-00000000 számlaszámra kell átutalni. A fellebbezési illeték átutalása esetén a teljesítését igazoló befizetési bizonylat másolatát a fellebbezési kérelemhez mellékelni kell.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél - meghatalmazottja által - a Helemba gázló és hajóútszűkület tervezett kotrásának (Duna 1711+250 – 1710+750 fkm) vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációt terjesztett elő 2025. március 11. napján.

Az Ügyfél által végezni tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 3. sz. mellékletének 127. pontja (*Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető-képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja, védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül)*) szerint történik, melynek alapján a Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontja értelmében előzetes vizsgálati eljárást kell lefolytatni.

Fentiek nyomán – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (1) és a 37. § (2) bekezdéseinek megfelelően – 2025. március 11. napján közigazgatási eljárás indult; melynek ügyintézési határideje a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 67. § (2) bekezdése értelmében 45 nap, amibe nem számítanak be az Ákr. 50. § (5) bekezdése a) pontja szerinti időtartamok.

A Khvr. 3. § (3)-(4) bekezdései szerinti közleményt közzétettem.

A Khvr. 3. § (3)-(4) bekezdései alapján publikált közlemény nyomán nem érkezett az eljárással kapcsolatos nyilatkozat, avagy észrevétel a rendelkezésre álló határidőn belül.

Az Ákr. 55. § (1) bekezdésének megfelelően az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 3. pontja alapján tárgyi eljárásába szakhatóságot kellett bevonni a tényállás tisztázása érdekében. 2024. október 1. napján hatályba léptek az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény, valamint az egyes hatósági hatáskörök változásáról szóló 257/2024. (VIII. 29.) Korm. rendelet azon rendelkezései, amelyek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek egyes hatósági hatáskörei – így a vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörök – a kormányhivatalokhoz kerültek át. A Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. melléklet 2. és 3. pontjai alapján tárgyi ügyben vízügyi és vízvédelmi szakkérdések vizsgálatában működik közre.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkerestem a tevékenység helye szerint illetékes jegyzőt, valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 11. § (1) bekezdése és 3. sz. mellékletének alapján a – népegészségügyi, örökségvédelmi, talajvédelmi, termőföldvédelmi, állami főépítési, hulladékgazdálkodási feladatkörében eljáró kormányhivatal, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20. §-a alapján Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot, és az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja szerint az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot.

A kérelemnek és mellékleteinek a Khvr. 3. § (2) bekezdése és 4. sz. melléklete szerinti vizsgálatát követően – az Ákr. 44. §-a alapján kibocsátott – végzéssel hiánypótlásra hívtam fel az Ügyfelet, amelynek megfelelően eleget tett.

Fentiekre tekintettel az Ákr. 41. § (2) bekezdése alapján mellőztem az Ákr. 41. § (1) bekezdése szerinti sommás eljárás szabályait és a teljes eljárás szabályai szerint jártam el.

*

A tárgyi eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben:

1. Földtani közeg védelme:

A mederkotrás tevékenységgel érintett területen (Esztergom 0954/7 hrsz.) környezeti kármentesítés nincs folyamatban. Esztergom területe *a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról* szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint felszín alatti víz állapota szempontjából a „fokozottan érzékeny” kategóriába sorolt, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen található.

Létesítés:

A tevékenység során a Duna 1711+250 – 1710+750 fkm közötti Helemba hajóútszükület és gázló magyar oldali területén (a hajóút jobb oldala mentén) kotrasi munka tervezett. A kotrás célja a nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából. A tervezési terület Esztergom külterületén, a várostól ÉK-i irányban, a Szamár-hegy É-i előterében, a Duna medrében, a Helemba-sziget K-i végénél található. A kotrás kizárólag a Duna medrében történne, a Helemba-sziget területét nem érinti. A számított kotrasi mennyiség: 14050 m³.

A tervezett tevékenység várható időtartama: 2025-2027.

A kotrást úszókotróval tervezik elvégezni, mely lehet úszótagra szerelt hidraulikus működtetésű; markoló szereléssel felszerelt merevgémes kotrógép vagy megfelelő vedersoros úszó kotró. A kotort mederanyag a terv szerint önjáró hajókkal elszállításra, elevátorral parti kirakásra, majd értékesítésre kerül.

A kirakást végző serleges úszó kirakó elevátor a hajótól mintegy 30 méteres távolságra képes óránként 100-300 m³ anyagot a partra továbbítani.

A tervezett kirakási hely az ideiglenes jellegű rakodással kapcsolatos hajózási tevékenységre vonatkozó engedéllyel rendelkező váci rakodóhely. A kirakóhely a Duna bal partján, a 1681,450 és 1681,500 fkm szelvények között található. Átlagos terepszintje: 102,4 mBf.

A kirakóhely burkolatlan alapsíkkal rendelkezik, rézsús – természetes – partfallal érintkezik a Dunával. A vizes kirakott anyagból a víz a védőtöltésbe vágott csatornán keresztül a folyóba vissza tud folyni. A kirakóhelyet a szárazföld irányába rézsú határolja. Az előzőek értelmében a mederanyag kirakására szolgáló terület műszaki védelemmel nem rendelkezik.

A kikotorni és a partra elhelyezni kívánt mederanyag környezeti minősítő vizsgálatát a CECE 69' Kft. fogja elvégezni, közvetlenül a kotrás megkezdése előtti hetekben. A kotrással érintett anyagtömegből mintát vesznek, a pontos mintavételi eljárást (beleértve a keresztshelvények számát, a mintavételi pontok számát keresztshelvényenként, stb.) közvetlenül a mintavétel előtt tervezik meg.

Jelenlegi ismeretek szerint a minták vizsgálata elsősorban az összes alifás szénhidrogén (TPH) és toxikus fém tartalomra irányul, de a vizsgálandó paraméterek köre a mintavételi eljárás tervezésekor változhat.

A mintavételezéseket, illetve a minták analitikai vizsgálatát megfelelő akkreditációval rendelkező laboratórium bevonásával tervezik elvégezni (Bálint Analitika Kft.). A mintavételt akkreditált módon *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről* szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben előírtak betartása mellett végzik majd. A mederanyag mintavételezése és az elvégzett analitikai vizsgálatok eredményei alapján szakvélemény kerül összeállításra, amelyet megküldenek a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal részére.

A szakvéleményben szükséges kitérni a vizsgálati eredmények *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről* szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben előírt határértékekkel történő összehasonlításra is.

Üzemelés

A tervezési terület hordalék lerakódásra, feltöltődésre, zátony- és gázlóképződésre hajlamos. A kotrási munkálatok elvégzésével az áramlási viszonyok változása, az áramlási holtterek megszüntetése révén ennek a hatásnak a mértéke csökken. A Helemba-sziget alatti zátony- és gázlóképződés folyamata lelassul, azonban teljesen nem szüntethető meg. A jövőben is számítani kell a gázlóképző tényezők érvényesülésére, azaz a jelenlegi lerakódásokkal azonos minőségű mederanyaggal történő felrakódásra, melyből az iszapos rész a megnövelt vízsebesség következtében lényegesen kisebb mértékben ülepedik ki. Ennek a folyamatnak az eredményeként a visszarendeződés 10-15 éven belül nem várható, így jelen esetben az üzemelési fázis nem értelmezhető.

Felhagyás

A kotrási tevékenység befejezése egyben a felhagyást is jelenti. A tevékenység befejezése során, a kotrási munkához kapcsolódó állandó, vagy ideiglenes kiépítésű műszaki objektum nem marad vissza a területen.

Havária

A kotrási munka során elsősorban a munkagépek meghibásodásából fakadóan kerülhet szennyező anyag a felszíni vízbe és azt követően a földtani közegbe.

A kivitelezőnek a tervezett tevékenységre kiterjedő havariatervvvel kell rendelkeznie, havária esemény esetén az abban foglaltak alapján kell eljárni. A benyújtott dokumentumok szerint havária esetekre a megfelelő kármentesítő eszközök rendelkezésre állnak: kármentesítő tálcák, úszó olajfogók, hidrofób olajfelszívó kigyó, felítató anyagok és azok tárolására alkalmas veszélyes hulladék gyűjtők. Rendelkezésre áll olajfelítató havária készlet (OSK 104 C készlet kerek konténerben).

A tervezett kotrási tevékenységhez történő felvonulás és a kotrás végzése során fokozott figyelmet kell fordítani a havária események elkerülésére.

A továbbtervezési szempont jogalapja:

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdésének figyelembevételével, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII tv. 8. §-a, valamint a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 6. §

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. §, 10. § (1) bekezdés a) és c) pontja
A „B” szennyezettségi határértéket a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza.

2. Környezeti zaj- és rezgésvédelem

Létesítés:

A mederkotrás helyszíne az Esztergom 0954/7 hrsz. alatt lévő ingatlan a Duna folyam 1711+250 –1710+750 fkm között. A mederkotrás helyszíne Esztergom közigazgatási területéhez tartozó Helemba-sziget keleti csücske a Duna folyam magyarországi mederszakaszán.

A létesítési tevékenység *a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zvr.) hatálya alá tartozó környezeti zajkibocsátással jár. A létesítés során a munkagépek, helyszíni munkaeszközök valamint a mederanyagot szállító járművek okozta zajkibocsátással kell számolni, amely hatás átmeneti.

A kotrási tevékenység csak nappali időszakban történik, éjjel nem lesz munkavégzés.

A kivitelezési munkálatok várható teljes időtartama az 1 hónapot meghaladja, de kevesebb, mint 1 év (várhatóan 3-4 hónapon belül lezárul a folyamat).

A létesítés során, a számítások alapján, a zajterhelés *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértéke megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. sz. mellékletének zajterhelési határértékeit, várhatóan nem haladja meg. A tevékenység zajvédelmi hatásterülete a benyújtott dokumentáció alapján nem érint zajvédelmi szempontból védendő épületet, területet.

A tevékenység domináns zajforrása a vedersoros úszókotró-gép, ami esetünkben hajóra van építve.

A vizsgálati eredmények alapján az úszókotró és az önjáró áruszállító motorhajó együttes működtetésével a mederkotrás helyéhez legközelebbi védendő területen $L_t = 18-22$ dB zajterhelés várható. A mederkotráshoz nem kapcsolódik közúti szállítás, így szállításból eredő zaj vagy rezgés nem alakul ki.

Zaj ellen védendő területek távolsága Pilismaróton:

- Basaharc Erdősor utca és Forrás utca 2500 m,
- Dunapart utca 5400 m.

Országhatáron áterjedő hatások

A tervezett kotrási tevékenység összesített közvetlen hatásterülete nem éri el Szlovákia parti sávját, és az érintett területen nincs védendő objektum sem

Üzemelés

A tevékenység jellegéből kifolyólag az üzemelés nem értelmezhető.

Felhagyás

A tevékenység jellegéből kifolyólag a felhagyás nem értelmezhető.

Havária

Az esetleges havária események során bekövetkező zajhatás átmeneti és zajvédelmi szempontból a környezetre gyakorolt hatása várhatóan kismértékű.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy zaj- és rezgésvédelmi szempontból környezetvédelmi hatásvizsgálat elvégzése nem indokolt, az előzetes vizsgálat lezárható - a rendelkező részben tett továbbtervezési javaslatok és szempontok betartása mellett.

A V. fejezet 4.. pontban tett továbbtervezési szempontok jogszabályi háttere:

- A Zvr. 3. § (1) bekezdése, 9. § (1) és (5) bekezdése, 12. §, 13. § (1) bekezdése.
- A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. § (1) bekezdése és 2. melléklet.
- A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII.18.) KvVM rendelet 2. §-a és 2. számú melléklete.

3. Levegőtisztaság-védelem

A tervezési terület (Esztergom) a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 2. számú melléklete alapján a „Komárom-Tatabánya-Esztergom” légszennyezettségi zónába tartozik.

A tevékenység célja a Helemba-sziget alatt a mélység hiány megszüntetése mederkotrással, a hajózhatóság javítását szolgáló kotrási munka. A mederkotrásra vízi kotrási technológiával kerül

sor. Számított kotrási mennyiség 14 500 m³. A kotort mederanyag elszállítása vízi úton, önjáró hajókkal, illetve dereglyékkel történik. Az elszállított mederanyag parti kirakása a váci kirakóhely.

A megmozgatott szemcsés mederanyagból a kiemelés, kotrás, uszályos szállítás és az elevátoros kirakás műveleti során a víz elfolyik.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lvr.) 2. § 14. a) pontja szerint értelmezett meghatározó hatásterület az NO₂ esetében a legnagyobb 244 m sugarú kör által lefedett terület az úszókotró körül.

A kotrási munka meghaladja az 1 hónapot, de nem éri el az 1 évet, várhatóan 3-4 hónapon belül lezárul a folyamat.

A mederkotrához nem tartozik közúti szállítás, illetve közúton vagy parton mozgó munkagép.

A tevékenység befejezésével a légszennyezőanyag kibocsátás teljes egészében megszűnik és az eredeti kedvező levegőkörnyezeti helyzet áll vissza.

A tevékenységhez bejelentésre kötelezett légszennyező pont- és diffúz forrást az Lvr. alapján nem létesítenek és nem üzemeltetnek.

Levegőtisztaság védelmi szempontból a tervezett tevékenység levegőre gyakorolt hatása átmeneti kismértékű, javaslom az engedélyhez történő hozzájárulást.

4. Természet- és tájvédelem

Tárgyi eljárással érintett mederszakasz természet- és tájvédelmi szempontú, hivatalos szakmai térképfedvényeken is rögzített területi érintettségei:

- A kotrási munkával érintett terület (Duna 1711+250 – 1710+750 fkm szakasz) teljes egészében a Natura 2000 hálózat „Duna és ártere” megnevezésű, HUDI 20034 kódszámú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területén helyezkedik el.
- Része a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kihirdetett „ökológiai hálózat” ökológiai folyosó övezetének.

- Része a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelettel kihirdetett „tájképvédelmi terület” övezetének.
- A rendelkezésünkre álló információk alapján a tárgyi kotrással érintett mederszakasz számos természetvédelmi oltalom alatt álló, adott esetben közösségi jelentőségű vízi élő szervezet élőhelye.

Natura 2000 hatásbecslés

A Natura 2000 érintettség okán, az Ügyfél által benyújtott anyag részét képezte a kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (a továbbiakban: Nat. dokumentáció) is, melyre figyelemmel jelen eljárás keretében Natura 2000 hatásbecslést is le kellett folytatnom az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) alábbi rendelkezései alapján:

- A Korm. rend. 10. § (1) bekezdése értelmében *„olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”*
- A Korm. rend. 10. § (2) bekezdése szerint *„amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.”*
- A Korm. rend. 10. § (3) bekezdése szerint *„a terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.”*
- A Korm. rend. (5) bekezdés szerint *„a hatásbecslést – az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembevételével –*
a) a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik;
b) a környezeti hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kell lefolytatni, ha a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabály hatálya alá tartozik; vagy
c) az a)–b) pontok alá nem tartozó esetekben a természetvédelmi hatóság hatósági, illetve szakhatósági eljárásában vagy szakkérdés vizsgálata során kell lefolytatni.”

A Natura 2000 területet érintő hatások megállapításának szempontjából a Nat. dokumentáció tartalmi követelményeit a Korm. rend. 14. számú melléklete alapján értékeltem és megállapítottam, hogy nevezett dokumentáció a tartalmi követelményeknek megfelel.

A Nat. dokumentáció, az előzetes vizsgálati dokumentáció (EVD) és a DINPI állásfoglalása alapján, az érintett Natura 2000 területre és fajaira/életközösségeire gyakorolt hatások tekintetében az alábbiakat állapítottam meg:

A munkavégzés által fellépő különböző mértékű negatív hatásokkal potenciálisan érintett, vízhez kötődő fajok az alábbiak (feltüntetve a hazai védettség szintjét és a Korm. rend. érintett mellékletét):

- tompa folyamkagyló (*Unio crassus*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- halványfoltú küllő (*Romanogobio vladkovi*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetser*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- magyar bucó (*Zingel zingel*), fok. védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- német bucó (*Zingel streber*), fok. védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- balin (*Aspius aspius*), Korm. rend. 2.A) melléklet
- szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- leánykancér (*Rutilus pigus*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- leánykancér (*Rutilus pigus*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- törpecsík fajkomplex (*Sabanejewia sp.*) védett, Korm. rend. 2.A) melléklet
- Ingola fajok (*Eudontomyzon sp.*) fok. védett, Korm. rend. 2.A) melléklet

- vízisikló (*Natrix natrix*), védett
- dunavirág (*Ephoron virgo*), védett
- erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*), védett, Korm. rend. 2.A) melléklet

A DINPI állásfoglalása alapján a Helemba-sziget parti zónájához, illetve a Helemba zátonyhoz kötődő védett/fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű/EK területén rendszeresen előforduló egyéb, vonuló madárfajok (mintegy 27 faj), 2 védett denevérfaj, továbbá az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős fajnak minősülő hód (*Castor fiber*) is hatásviselők lehetnek a zátony károsodása, vagy a munkálatok nem megfelelően elvégzése esetén (ld. az állásfoglalás vonatkozó táblázatát).

Megi.: A Nat. dokumentáció 14-15. oldalain lévő, kedvezőtlen hatásokat szemléltető táblázat és a közvetlenül előtte lévő (egyres fajokra vonatkozó) szöveges leírás számos halfaj esetében nincs összhangban, mivel a táblázat szerint egyes hatásviselőnek nem minősülő fajok, a szöveges leírás szerint potenciális hatásviselők (pl. balin, szivárványos ökle, német bucó....stb.).

Az Á-NÉR élőhelytérkép szerint a medret érintő munkálatok U8 kódú „Folyóvizek” típusú élőhelyet érintenek, közösségi jelentőségű (Natura 2000) élőhelyi érintettség nem áll fenn!

Az EVD 4.1. fejezete alapján „a Helemba-sziget területét (az Esztergom, külterület, 0955 hrsz-ú ingatlant), amely országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület, a tervezett kotrási tevékenység nem érinti”.

Az EVD 3.6. fejezete szerint „A kotrási helyszínt az úszó kotrógép a Duna felől közelíti meg. A tevékenység a Duna nyílt vízfelszínén történik. A parti sávok és a szigetek (Helemba-sziget, Mária-sziget, Törpe-sziget) területén tevékenység nem tervezett.”

Összesítő megállapítások, kompenzáció:

A medret érintő munkálatok (*mederkotrás*) a Natura 2000 hálózat „Duna és ártere” megnevezésű, HUDI 20034 kódszámú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területéhez képest relatíve kis területet érint, azonban **közösségi jelentőségű** (Korm. rend. 2.A) mellékletébe tartozó), **együttal védett, illetve fokozottan védett fajok mechanikai károsodása** (szélsőséges esetben pusztulása) **várható, ezért jelentős negatív hatások valószínűsíthetők a vizsgált projekt kivitelezése során.** (ld. a DINPI állásfoglalását is!)

Figyelemmel arra, hogy **a javasolt kármérséklő intézkedések** (ld. a vonatkozó továbbtervezési szempontokat) **nem elegendőek a várhatóan fellépő negatív hatások ellentételezésére, kiegyenlítő/kompenzációs intézkedés előírására van szükség, melyre a leginkább alkalmas a DINPI által javasolt "hullámzást kelteti tilos" tábla kihelyezése.**

Szó szerint idézem itt a DINPI állásfoglalásának idevágó szövegrészét, mellyel a Főosztály, mint a projekt tekintetében eljáró és a természetvédelmi érdekeket maximálisan szem előtt tartó hatóság, teljes mértékben egyetért:

„Az így végrehajtott természetvédelmi intézkedés megítélésünk szerint jellegénél fogva túlmutat az okozott károk mértékén, ugyanakkor költsége elhanyagolható az okozott természetvédelmi haszon mellett. A kotrás negatív hatása egy alkalommal jelentkezik, míg a hatósági engedéllyel kihelyezett tábla a kihelyezés pillanatától kezdve állandó jelleggel érezteti pozitív hatását, azaz megközelítőleg 2 km hosszúságban megszünteti a hajózás fent leírt kedvezőtlen hatásait, így biztosítva a hatásviselő fajok élőhelyének zavartalanságát. Meglátásunk szerint ez az intézkedés számos makrogerinctelen- és halfaj számára tenné lehetővé a sikeresebb szaporodást és táplálkozást. Vélelmezhető, hogy hullámverés hatásának megszűnése az érzékenyebb fajok állományai megnövekednének.”

Fentiekre figyelemmel, a kotrás mechanikai hatásai nyomán fellépő, védett, illetve közösségi jelentőségű fajok tekintetében valószínűsíthetően fellépő sérülések (és szélsőséges esetben pusztulások) kompenzálása érdekében, **kiegyenlítő/kompenzációs intézkedés előírásáról döntöttem** az alábbi jogszabályhelyekre figyelemmel.

A Korm. rend. 10. § (8) bekezdése szerint „Ha a terv, illetve a beruházás a hatásbecslés alapján a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére kedvezőtlen hatással jár, és a terv, illetve a beruházás megvalósítására egyéb ésszerű megoldás nincs, azonban a tervhez, illetve a beruházáshoz a 10/A. § (2)–(3) bekezdés szerinti közérdek fűződik, a terv elfogadható, illetve a beruházás engedélyezhető. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy az a lehető legkisebb kedvezőtlen hatással járjon.”

A Korm. rend. 10. § (9) bekezdése alapján „A (8) bekezdés szerinti esetben **a természetvédelmi hatóság** a terv kidolgozója, illetve a beruházás engedélyese részére a Natura 2000 területek egységességének, valamint az élőhelyek és a fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, illetve elérése érdekében **a várható kedvezőtlen hatással arányos, azt ellensúlyozó helyreállítási és fejlesztési feladat** (a továbbiakban: **kiegyenlítő intézkedés**) **elvégzését írja elő** az érintett vagy más területen.”

A Korm. rend. 10/A. § (1) bekezdése szerint „Az a terv vagy beruházás, amely az ott megtalálható élővilágra vonatkozó adatok alapján **jelentős hatással lehet valamely Natura 2000 területen előforduló, annak kijelölésének alapjául szolgáló, a 2. B) vagy 3. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű fajra vagy a 4. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra**, – a (3) bekezdés kivételével – **kizárólag kiemelt fontosságú közérdekből fogadható el, illetőleg engedélyezhető.**”

A Korm. rend. 10/A. § (2) bekezdése értelmében „Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából kiemelt fontosságú közérdeknek minősül az emberi egészség és élet védelme, a köz biztonságának a fenntartása, valamint a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése.”

A Korm. rend. 10/A. § (3) bekezdése szerint „A Natura 2000 területen előforduló kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra vagy kiemelt közösségi jelentőségű fajra várhatóan jelentős hatással lévő olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amelyhez – a (2) bekezdésben felsoroltakon kívül – egyéb kiemelt fontosságú közérdek fűződik, ki kell kérni az Európai Bizottság véleményét. Egyéb kiemelt fontosságú közérdeknek minősülhetnek különösen a 4. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt, az ország társadalmi-gazdasági fejlődését szolgáló célok.

A Nat. dokumentáció a megvalósítás szükségességének indokaként (7. fejezet 7.2. pontja) a Korm. rend. 14. mellékletének 6.2. pontjában megadott lehetséges indokok közül, a terv vagy beruházás – negatív hatások ellenére történő – végrehajtásának indokaként (fentiekhez igazodóan) **az alábbi** nevesíti:

- **társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek** (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

A Nat. dokumentáció, a DINPI álláspontja és a térképes biotikai adatbázis alapján, **a Korm. rend. 2. B) vagy 3. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű fajt, illetve a 4. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust a vizsgált beavatkozás nem érint!**

A hatásviselelként nevesített vízhez kötődő fajok mindegyikét a Korm. rend. 2.A) melléklete (közösségi jelentőségű faj), a szélsőséges esetben hatásviselelő madárfajok esetén a Korm. rend. 1.A), illetve 1.B) melléklete tartalmazza, továbbá számos esetben hazai védettséget élveznek (így nem bír relevanciával a fent idézett, Korm. rend. 10/A. § (3) bekezdésében foglalt vélemény kikérési kötelezettség sem).

További összesítő megállapítások:

- A DINPI álláspontja, a Nat. dokumentáció és a rendelkezésekre álló egyéb adatok alapján **megállapítottam, hogy a „Duna, mint VI/B osztályú nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása érdekében... a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából” történő beavatkozás (kotrás) a helyszínen élő fajok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatással is jár, ugyanakkor az előírt kompenzáció alkalmas arra, hogy a károkat (messze azok mértékén túlmutatóan) kiegyenlítsé, így az érintett Natura 2000 terület kijelölésének céljai és védelmi célkitűzései összességében nem sérülnek.**
- **Az előző bekezdésben foglaltak megvalósulásának feltétele, hogy a kompenzációs előírást teljesítsék, az egyes hatáscsökkentő/kármérséklő-jellegű szempontokat teljes körűen figyelembe vegyék, továbbá a DINPI-vel való rendszeres kapcsolattartás és egyeztetés, a természetvédelmi károk minimalizálása érdekében.**
- A tárgyi Natura 2000 SAC területen összesen 500 m hosszúságban történő kotrás (és a 1,0398 ha kiterjedésű kotrási terület) összességében nem minősül jelentősnek a Duna 1786 fkm és 1560 fkm szelvényeivel határolt Natura terület egészéhez viszonyítva.
- A tájvédelmi szempontok tekintetében megállapítottam, hogy a tevékenységek tájképileg érzékeny és jelentős térséget érintenek, azonban a mederkotrás és a kotort anyag elhelyezése vonatkozásában a kérdés nem értelmezhető, a partmenti részeket érintő beavatkozásokról pedig elmondható, hogy azok sajátosságaikból adódóan a tájképi megjelenésben zavaró hatást nem idéznek elő.
- Tekintettel a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendeletben foglaltakra **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció benyújtása nem indokolt.**

Az V. fejezet 5. pontban tett továbbtervezési szempontok jogszabályi háttere:

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 5. § (1) bekezdése szerint „**Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában**”. Védett természeti értéknek minősül a Tvt. 4. § e.) pontja szerint az „e törvény vagy más jogszabály által védetté, fokozottan védetté nyilvánított – kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő – élő szervezet egyede, fejlődési alakja, szakasza, annak származéka, illetőleg az élő szervezetek életközösségei, továbbá barlang, ásvány, ásványtársulás, ősmaradvány.”
- A Tvt. 5. § (2) bekezdése szerint „**A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.**”
- A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint „**A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.**”

- A Tvt. 9. § (1) bekezdése szerint „*A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.*”
- A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján „*A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.*”
- A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint „*Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.*”
- A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint „*Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.*”
- A Korm. rend. 4. § (1) bekezdése szerint „*a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.*”
- A Korm. rend. 8. § (2) bekezdése értelmében „*a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely – a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel – a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.*”
- Fentiekben túl felhívom a figyelmet, hogy a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a természetvédelmi őrszolgálat tagja a nemzeti park igazgatóság működési területén jogosult és köteles a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése során a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet - beleértve a védett természeti értéket és területet, illetve a Natura 2000 területet - (a továbbiakban: természeti érték vagy terület) veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személlyel szemben az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

5. Hulladékgazdálkodás:

Létesítés:

A CECE 69' Hajófuvarozási és Kereskedelmi Kft. az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság megbízásából a Duna, mint VI/B osztályú nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából az Esztergom, 0954/7 hrsz-ú ingatlan területén fekvő Helemba gázló és hajóút szűkület tervezett mederkotrás munkálata miatt előzetes vizsgálat lefolytatását kérte.

A tevékenység során a Duna 1711+250-1710+750 fm közötti Helemba hajóút szűkület és gázló magyar oldali területén hajózási szempontból a mélységhiány okoz gondot illetve a Helemba-sziget a medret két részre osztja, leszűkíti. A szigetcsúcs alatti két kétoldali zátony tovább szűkíti a hajóutat. A kotrás kizárólag a Duna medrében történne, a Helemba-sziget területét nem érinti. A tervezési terület NATURA 2000 területen fekszik (Duna és ártere különleges természetmegőrzési terület – SAC) illetve része az országos ökológiai hálózatnak (ökológiai folyosó).

A kotrást úszókotróval tervezik végezni, a kotort mederanyag a terv szerint önjáró hajókkal elszállításra, elevátorral parti kirakásra és értékesítésre kerül. A számított kotrási mennyiség: 14050 m³. A tervezett kirakási hely az ideiglenes jellegű rakodással kapcsolatos hajózási tevékenységre vonatkozó engedéllyel rendelkező váci rakodóhely (a Duna 1681,450-1681,500 fm szelvényei közötti szakasz bal part). A mederanyag kirakását műszaki védelemmel nem rendelkező területre tervezik. **A kirakóhely burkolatlan alapsíkkal rendelkezik, részűs partfallal érintkezik a Dunával. A vizes kirakott anyagból a víz a védőtöltésbe vágott csatornán keresztül a folyóba vissza tud folyni.**

A kikotorni és a parton elhelyezni kívánt mederanyag környezeti minősítő vizsgálatát a CECE 69' Kft. fogja elvégezni, közvetlenül a kotrás megkezdése előtti hetekben. A kotrással érintett anyagtömegből mintát vesznek, a pontos mintavételi eljárást közvetlenül a mintavétel előtt tervezik meg. A minták analitikai vizsgálatát akkreditált laboratórium (Bálint Analitika Kft.) bevonásával tervezik elvégezni, a vizsgálatok elsősorban az összes alifás szénhidrogén (TPH) és toxikus fém tartalomra irányulnak. A vizsgálatok eredményei alapján hulladékgazdálkodási szakértői engedéllyel rendelkező szakember által kerül összeállításra egy szakvélemény. A mintavételi és a laboratóriumi jegyzőkönyvek valamint a szakvélemény a kotrási munka megkezdésének bejelentésével együtt megküldésre kerül a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal részére is.

A kotrás során földmunkák és építési-szerelési munkák végzésére nem kerül sor, ebből származó hulladékok nem keletkeznek.

A kotrási tevékenység során kommunális hulladékok keletkeznek, melyek a kotróhajón illetve a kotort mederanyag elszállítását végző dereglyéken és vontatóhajókon kerül gyűjtésre megfelelő kialakítású és darabszámú edényekben. A kommunális hulladékok a váci kirakóhely kommunális hulladékával közösen kerülnek elszállításra engedéllyel rendelkező kezelőhöz.

A gépek, berendezések üzemeltetése során kis mennyiségű veszélyes hulladék (pl. üzemanyaggal, olajjal szennyezett rongy, szűrő, felitató anyag) keletkezése is várható, melyek munkahelyi gyűjtőhelyeken a hulladék fizikai-kémiai tulajdonságainak ellenálló, zárható gyűjtőedényben kerülnek gyűjtésre. A keletkező veszélyes hulladékokat érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szakcégnak (pl. Design Kft.) adják át.

A kotrási tevékenység során várhatóan keletkező veszélyes hulladékok típusa, várható mennyisége és a gyűjtés módja:

Hulladék azonosító ¹	Hulladék megnevezése	Hulladék származása	Hulladék várható mennyisége	Gyűjtés módja
13 02 05*	ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	fáradt olaj	100 liter	20 literes kanna
13 02 05*		fáradt kenőanyag	10 kg	saját fedeles hordó
13 02 05*		olajos víz	30 liter	saját fedeles hordó
15 02 02*	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	használt olajsűrő	16 db/18 kg	saját fedeles hordó
15 02 02*		használt olajos géprongy	25 kg	olajálló zsákban lezárva
15 02 02*		kiürült olajos flakon	3 db	
16 06 01*	ólomakkumulátorok	használt akkumulátor	pontosan nem meghatározható éves mennyiség, elhasználódás esetében azonnali csere	új akkumulátor beszerzési helyén leadás, esetlegesen méh telep

¹a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VII.27.) VM rendelet alapján

A gépek, berendezések javítása, festése javítóműhelyben történik, ebből származó hulladék a tárgyi ingatlanon illetve kotrókon nem keletkezik.

Üzemelés:

Az üzemelés fázisa nem értelmezhető.

Felhagyás:

A kotrási tevékenység befejezése során a kotrási munkákhoz kapcsolódó állandó vagy ideiglenes kiépítésű műszaki objektum nem marad vissza a területen, így visszabontások, azokhoz kapcsolódó szállítások és hulladékképződés nem értelmezhető.

Havária:

A kotrási munka során elsősorban a munkagépek meghibásodásából fakadóan kerülhet szennyező anyag a felszíni vízbe. A havária esetekre a megfelelő kármentesítő eszközök rendelkezésre állnak: kármentesítő tálcák, úszó olajfogók, hidrofób olajfelszívó kigyó, felitató anyagok és azok tárolására alkalmas veszélyes hulladék gyűjtők. Rendelkezésre áll olajfelitató havária készlet (OSK 104 C készlet kerek konténerben). A kotrási munkákra környezetvédelmi kárelhárítási intézkedési terv kerül kidolgozásra, havária esetén az ebben foglaltak alapján kell eljárni. A keletkező veszélyes hulladékok gyűjtése munkahelyi gyűjtőhelyen, környezetszennyezést kizáró módon történik és engedéllyel rendelkező kezelő (pl. Design Kft.) részére kerülnek átadásra.

Az esetlegesen bekövetkező havária során várhatóan keletkező veszélyes hulladékok típusa és gyűjtési módja:

Hulladék azonosító kód ¹	Hulladék megnevezése	Gyűjtés módja
15 02 02*	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	Kijelölt munkahelyi gyűjtőhelyen fedeles feliratozott hordókban.

¹a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VII.27.) VM rendelet alapján

A tervezett tevékenységből adódóan hulladékgazdálkodási szempontból a vonatkozó előírások betartása mellett nem várható jelentős hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem indokolt, az előzetes vizsgálat lezárható.

*

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a tervezett tevékenység végzéséhez 41700-2/2025. iktatószámon vagyonkezelői hozzájárulását megadta.

*

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdés vizsgálatok tényét, azok eredményét és az annak alapján meghatározott egyedi előírásokat – a Kvt. 66/A. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően – e határozat V. fejezetében rögzítettem. A jelen határozat V. fejezetében rögzített szakkérdés vizsgálatok a Kvt. 66/A. § (3) bekezdés b) pontja alapján a következőket tartalmazzák.

A hulladékgazdálkodási feladatkörben eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály a KE/046/261742/2025. számú szakkérdés véleményében** megállapításait jelen határozat Indokolás „A tárgyi eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben: 5. Hulladékgazdálkodás” részében rögzítettem.

A termőföldvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1. a 11.047/2/2025. számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében** tett megállapításait a jelen határozat VI. fejezet 1. pontjában rögzítettem.

A talajvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály a KE/040/552-2/2025. számú szakkérdés véleményében** tett megállapítását a jelen határozat VI. fejezet 2. pontjában rögzítettem.

Az örökségvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály a KE/028/180-2/2025. számú feljegyzésében** a kulturális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának eredményeként tett megállapítását a jelen határozat VI. fejezet 3. pontjában rögzítettem.

A népegészségügyi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály a KE-01/NEO/000517-2/2025. számú szakkérdés vizsgálatáról készült feljegyzésének** szakkérdés vizsgálat eredményére vonatkozó részét jelen határozat VI. fejezet 4. pontjában rögzítettem.

Az állami főépítési hatáskörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda a KE/8/226-2/2025. számú feljegyzésében** a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata során tett megállapításait jelen határozat VI. fejezet 5. pontjában rögzítettem.

A vízügyi és vízvédelmi feladatkörében eljáró **Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a 30408/7291-1/2025.ált. számú vízügyi és vízvédelmi szakkérdés** vizsgálatának eredményeként tett megállapítását a jelen határozat VI. fejezet 6. pontjában rögzítettem.

„A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a 30408/881-1/2024.ált. számú vízügyi és vízvédelmi szakkérdés vizsgálatában tett megállapításait az alábbiakkal indokolta:

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (9021 Győr, Árpád út 28-32.) a Duna, mint VI/B osztályú nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása érdekében a Helemba hajóútszűkület és gázló hajózhatóságának részbeni javítására a magyar oldali területre (hajóút jobb oldala mentén) a vízi munka elvégzésére pályázatot írt ki, melyet a CECE 69' Hajófuvarozási és Kereskedelmi Kft. (székhely: 2440 Százhalombatta, Madách Imre utca 12/a.) nyert el. A Helemba gázló a közös Magyar-Szlovák Dunaszakasz (1811–1708 fkm) második legrosszabb hajózási paraméterekkel rendelkező gázlója. Hajózási kisvíznél 1711,5–1710,7 fkm között a hajóút 800 méter hosszon 100 méter szélességben áll csak rendelkezésre, a mélységhiány 6 dm (25 + 3 dm biztonsági távolsággal). A gázló mélység szempontjából osztott, a hajóút jobb oldala mentén (vörös úszó mellett) 70 méter szélességben a vízmélység 2 dm-el több mint a teljes 100 méter szélességben. A tevékenység során a Duna 1711+250 – 1710+750 fkm közötti Helemba hajóútszűkület és gázló magyar oldali területén (a hajóút jobb oldala mentén) kotrási munka tervezett. A kotrás célja a nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából. A kotrás kizárólag a Duna medrében történne, a Helemba-sziget területét (az Esztergom, külterület, 0955 hrsz-ú ingatlant) a tervezett kotrási tevékenység nem érinti. A kotrást úszókotróval tervezik elvégezni, mely lehet úszótagra szerelt hidraulikus működtetésű; markoló szereléssel felszerelt merevgémes kotrógép vagy megfelelő vedersoros úszókotró. A kotort mederanyag a terv szerint önjáró hajókkal elszállításra, elevátorral parti kirakásra és értékesítésre kerül. A tervezett kirakási hely az engedéllyel rendelkező váci kirakóhely. A tervezett tevékenység várható időtartama: 2025-2027. évek A tervezett vízimunka elvégzése a nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása, a hajók biztonságos közlekedése és manőverezése céljából szükséges. A nemzetközi hajóút hajózási paramétereinek javítása célú vízi munka végzésének célja, hogy kisvízes időszakban is biztosított legyen a hajók mozgásához szükséges vízmélység, ezért a kotrási szint meghatározásához a hajózási kisvízszint került figyelembevételre. Cél, hogy hajózási kisvíznél, amit a 94% tartósságú vízhozamhoz tartozó vízszint, a 2,7 méteres vízmélység legyen biztosított a hajóút jobb oldala mentén. A fentiek alapján a kotrási szint: LKHV (100,97 mBf) -2,7 méter – 1 db biztonsági távolság = 98,20 mBf. A kotrási terület jobb oldali határa az elvi hajóút szélétől 20 méterre kitolásra került, hogy a bal oldal márgás-sziklás rész mellett minél több hely álljon rendelkezésre. Számított kotrási mennyiség 14 050 m³. A kotort mederanyag a terv szerint önjáró hajókkal elszállításra, elevátorral parti kirakásra és értékesítésre kerül. A tervezett kirakási hely az engedéllyel rendelkező váci kirakóhely. A kirakást végző serleges úszó kirakó elevátor a hajótól mintegy 30 méteres távolságra képes óránként 100-300 m³ anyagot a partra továbbítani. A megmozgatott szemcsés mederanyagból a kiemelés (kotrás), uszályos szállítás és elevátoros kirakási műveletek során a víz elfolyik, a parti deponálási helyen csurgalékvízzel nem kell számolni.

A tervdokumentációban megvizsgálták a Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozatban (a továbbiakban: VGT 3) foglaltaknak való megfelelést.

Megállapításra került, hogy a tervezett beruházás megvalósítása és üzemelése az érintett víztestek állapotának javítását szolgálják, így a VGT 3 intézkedéseivel összhangban van.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Esztergom területe fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi kategóriába tartozik.

A tervezési terület nem érinti vízbázis védőterületét.

A tárgyi ingatlan nem érint nagyvízi medret, parti sávot, a tevékenység nincs hatással a vizek lefolyására, mederfenntartásra, illetve az árvíz-és jég levonulására.

A tervezett tevékenységből származóan a vonatkozó jogszabályok betartása mellett és a dokumentációban foglaltak alapján nem várható a felszíni és a felszín alatti vizek szennyeződése, károsodása.

A Kormányhivatal felhívja a figyelmet a következőkre:

- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28/A. §-a szerinti vízimunka elvégzése, vízilétesítmények megépítése, üzemeltetése vízjogi engedély köteles tevékenységnek minősül. A vízjogi engedélyezési eljáráshoz benyújtandó mellékleteket a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 41/2017. (XII.29.) BM rendelet tartalmazza.

A szakkérdés vizsgálata a további jogszabályok figyelembevételével történt:

- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet,
- a nagyvízi meder, parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet
- a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1)
- bekezdés 1. pontján és a 10. § (3a) bekezdésén alapul, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 1. pontja.”

A DINPI a **DINPI/2155-1/2025. számú** tájékoztatását jelen határozat VI. fejezet 7. pontjában rögzítettem.

*

Fentiek, valamint – az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkeresett, beruházással érintett illetékes Jegyző, a népegészségügyi, örökségvédelmi, vízügyi és vízvédelmi, talajvédelmi, termőföldvédelmi, állami főépítési és hulladékgazdálkodási feladatkörében eljáró – kormányhivatal Kr. 11. § (1) bekezdése és 3. sz. melléklete valamint ugyanezen jogszabály 12/A. §-a 8. sz. melléklete alapján adott véleményei nyomán azt állapítottam meg, hogy a tervezett tevékenység földtani közegvédelmi, levegőtisztaságvédelmi, környezeti zaj- és rezgésvédelmi, valamint természet- és tájvédelmi szempontból – a jelen határozat IV. és V. fejezetében foglalt feltételek betartása mellett – jelentős környezeti hatást várhatóan nem gyakorol; ekképp a környezetvédelmi hatásvizsgálat elvégzését nem tartottam indokoltnak, ezért a Khvr. 5. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontjának megfelelően döntöttem az Ákr. 80. § (1) bekezdése szerint. (I-VI. fejezet)

Felhívom az Ügyfél figyelmét arra, hogy az általa nem ismert tények, adatok, illetve egyéb körülmények alapján a tevékenység végzéséhez további hatósági engedélyek is szükségesek lehetnek.

Az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költségként – figyelemmel az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontjára – az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszáz-ötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat – a Kvt. 95/A. §-ának megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: Rend.) 2. § (1) bekezdése és 1. sz. mellékletének 35. főszáma alapján.

Jelen határozat VI. fejezete – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – az Ákr. 124. §-án, 125. § (1) bekezdésén, 126. § (1) bekezdésén és a 129. § (1) bekezdésén alapul.

A határozattal szembeni fellebbezési jogot az Ákr. 112. §-ának megfelelően – az Ákr. 118. § (2) bekezdése és 118. § (3) bekezdése szerint – az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Khvr. 26/A. §-a biztosítja, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CXIII. törvény 19. §-a határozza meg; minderről az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján tájékoztattam az Ügyfelet.

A jogorvoslati illetékről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29. § (2) bekezdése, a 73. § (1) bekezdése és az eljárási illeték megfizetésének és megfizetése ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendelet rendelkezik. (VII. fejezet)

Hatáskörömet a Kr. 5. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 6. § (1) bekezdés c) pontja, illetve a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III.21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hkr.) 2. § (1) bekezdése, illetékességemet a Kr. 2. § (1) bekezdése, a Korm.rendelet 2. § (1) bekezdése és a Hkr. 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, az elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából

Makra Gábor főosztályvezető helyett helyettesítési jogkörben eljárva

Jelena Viktória Ildikó
osztályvezető

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező

*Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges
záradékolás megjelenítését szolgálja.*